

Вызвольная канцэпцыя Джэмса Бэрнгэма

(ЗАКАНЧНЫЕ, ПАЧАТАК У № 23)

II

ПРАВЛЕМА ПАНІВОЛЕНЫХ НАРОДАУ

У вадроўненне ад афіцыяльнай амэ- іншукільна загражаў-бы вайной ці чым- ся іншым, што мала розніца ад вен- перад смерцю Сталіна лёзунг вызва- наста.

Маючы ўсё гэта наўвеце, Бэрнгэм га- ворыць: «**Этых канцэпцыяў можна ўнікуць шляхам дабравольнай задзіно- чаніцы ў такай ці іншай ступені, у той час, як несправдлівае ў скончыне. Ен ставіць пытанье ўва ўсей ягонай шы- рыні й паўніні, калі гаворыць: «**паліты- ка вызвалення адносіца да ўсей са- вецкай імпры, значыцца ні толькі да тэрыторыі», якія заграбіла Расея на працягу другой сусветнай вайны і на- сяляе. Такога абмежавання не ўда- лося-б абгрунтаваць маральні, а прак- тычна вытварыла-б неправіту про- пасыца між насельніцтвам даўнейшага Савецкага Саюзу і насельніцтвам тэры- торыі сувязка заграбленых».****

З гэтага пытання лягічна вынікае другое: якую прыняць нацыянальную канцэпцыю на шматнайшынай тэры- торыі Савецкага Саюзу — ці канцэпцыю азахаваніні юліасці й непадзельнасці савецкай імпры, ці ейнага распадзелу на паасобныя нацыянальныя дзяржавы? Бэрнгэм, на ў прыклад іншым заходнім палітыкам, знаходзіць на гэтае пытан- не адказ яксы й нядвузначны: «**Было-б съмешнай справа інтарпратаць зма- ганіне з камунізмам як змаганіне за ўтрыманніе расейскай імпры!**

Далей ён заізначае: «**Палітыка вызва- лення вызнае права самавызначэння, а гэтым самым права да незалежнасці ўсіх народаў савецкай імпры, як вы- ключаючы народы, паложаных унутры перадаваных међу гэтас імпры. На- колкі вызваленіе практычна вядзе да разбіцця сяняшніх савецкай імп- ры на некалькі тузінаў поўнасці не- залежных, сувэрэніх і між сабой ры- валізуючых дзяржаваў, будзе мень гэта прынамсі той вынік, што адхіліце на- пасыледак непераноснае загражэнне, якое творыць падпрадкаўнаны ўсей ся- рдній Эўразіі аднаму зачпнаму палі- тичнаму апарату».**

З такое эвентуальнасці, што Савецкі Саюз быў-бы разьбіты на «некалькі ту- зінаў» рывалізуючых між сабой дзяр- жаваў, амэрыканскі аўтар заходзіць выхад на матчынасць федэрациі ці ін- шых дзяржаўных сувязяў народу пад- савецкага ўсходу. Съцвердзішы, што «**навет такая супор-балканізацыя была-б на кожным выпадку лепшай ад сяняш- ния стану рэчай, але далёкай была-б ад**»

Съцвердзішы, што скрайныя пагля-

дубровых рывалізаций і спрэчак амаль скрайныя пагляды другога боку — да Напрыяу.

У вадказ на **Цверджаны**

іншукільна загражаў-бы вайной ці чым- ся іншым, што мала розніца ад вен- наста.

Маючы ўсё гэта наўвеце, Бэрнгэм га- ворыць: «**Этых канцэпцыяў можна ўнікуць шляхам дабравольнай задзіно- чаніцы ў такай ці іншай ступені, у той час, як несправдлівае ў скончыне. Ен ставіць пытанье ўва ўсей ягонай шы- рыні й паўніні, калі гаворыць: «**паліты- ка вызвалення адносіца да ўсей са-****

вецкай імпры, значыцца ні толькі да тэрыторыі», якія заграбіла Расея на працягу другой сусветнай вайны і на-

сяляе. Такога абмежавання не ўда-

лося-б абгрунтаваць маральні, а прак-

тычна вытварыла-б неправіту про-

пасыца між насельніцтвам даўнейшага Савецкага Саюзу і насельніцтвам тэры-

торыі сувязка заграбленых».

Шмат Бэрнгэм пасъячае месца і ўва-

творыць навет неабходную яс-умову».

гі гэтым, як ён іх называе, «**савецкі на-**

цыянальным проблемам» і разглядае их

з глядзішча міжнароднай справядлі-

васці й этнікі, гэтак і палітычнай эста-

згоднасці й рэлайнай карысці для са-

мэры Амэрыкі. Ен аўтарытэтна сцвярд-

жае, што перадаваны Савецкі Саюз не

тварыў аднаго народу, але систому на-

роду, у якой Расея займае дамінуючу

пазыцыю ў праводзіці у дачыненні да

іх імпрыялістичнай палітыку. Хаця

Расеіцы творыць найважлівішую наци-

нальную групу ў СССР, аднак прапар-

маш поўную дзяржаўную незалежнасць

(другая фаза) і напасыледак між сабой

сфедэраваніца (трэцяя і апошняя фаза),

што гэтае незапярочнай умовы, што гэтае

сфедэраваніе можа быць толькі да-

бравольнае.

Што тыцьца становіща беларускага народу, дык Бэрнгэм, апіраючыся на апі-

з самага Савецкага Саюзу, гэтак і з са-

тэлітой, прыхілецца да думкі, што Бе-

ларусы, як і Украінцы Грузіны, скла-

рэй за ўсё захочацца увайсці ў федэр-

ація, ён уважае, што яна, аднак, зра-

дзяльнікі, сувэрэні, і між сабой ры-

валізуючы дзяржаваў, будзе мень гэта

прынамсі той вынік, што адхіліце на-

пасыледак непераноснае загражэнне,

якое творыць падпрадкаўнаны ўсей ся-

рдній Эўразіі аднаму зачпнаму палі-

тычнаму апарату».

З такое эвентуальнасці, што Савецкі Саюз быў-бы разьбіты на «некалькі ту- зінаў» рывалізуючых між сабой дзяр- жаваў, амэрыканскі аўтар заходзіць выхад на матчынасць федэрациі ці ін- шых дзяржаўных сувязяў народу пад- савецкага ўсходу. Съцвердзішы, што «**навет такая супор-балканізацыя была-б на кожным выпадку лепшай ад сяняш- ния стану рэчай, але далёкай была-б ад**»

Съцвердзішы, што скрайныя пагля-

дубровых рывалізаций і спрэчак амаль скрайныя пагляды другога боку — да Напрыяу.

У вадказ на **Цверджаны**

іншукільна загражаў-бы вайной ці чым- ся іншым, што мала розніца ад вен- наста.

Маючы ўсё гэта наўвеце, Бэрнгэм га- ворыць: «**Этых канцэпцыяў можна ўнікуць шляхам дабравольнай задзіно- чаніцы ў такай ці іншай ступені, у той час, як несправдлівае ў скончыне. Ен ставіць пытанье ўва ўсей ягонай шы- рыні й паўніні, калі гаворыць: «**паліты- ка вызвалення адносіца да ўсей са-****

вецкай імпры, значыцца ні толькі да тэрыторыі», якія заграбіла Расея на працягу другой сусветнай вайны і на-

сяляе. Такога абмежавання не ўда-

лося-б абгрунтаваць маральні, а прак-

тычна вытварыла-б неправіту про-

пасыца між насельніцтвам даўнейшага Савецкага Саюзу і насельніцтвам тэри-

торыі сувязка заграбленых».

Шмат Бэрнгэм пасъячае месца і ўва-

творыць навет неабходную яс-умову».

гі гэтым, як ён іх называе, «**савецкі на-**

цыянальным проблемам» і разглядае их

з глядзішча міжнароднай справядлі-

васці й этнікі, гэтак і палітычнай эста-

згоднасці й рэлайнай карысці для са-

мэры Амэрыкі. Ен аўтарытэтна сцвярд-

жае, што перадаваны Савецкі Саюз не

тварыў аднаго народу, але систому на-

роду, у якой Расея займае дамінуючу

пазыцыю ў праводзіці у дачыненні да

іх імпрыялістичнай палітыку. Хаця

Расеіцы творыць найважлівішую наци-

нальную групу ў СССР, аднак прапар-

маш поўную дзяржаўную незалежнасць

(другая фаза) і напасыледак між сабой

сфедэраваніца (трэцяя і апошняя фаза),

што гэтае незапярочнай умовы, што гэтае

сфедэраваніе можа быць толькі да-

бравольнае.

Што тыцьца становіща беларускага народу, дык Бэрнгэм, апіраючыся на апі-

з самага Савецкага Саюзу, гэтак і з са-

тэлітой, прыхілецца да думкі, што Бе-

ларусы, як і Украінцы Грузіны, скла-

рэй за ўсё захочацца увайсці ў федэр-

ація, ён уважае, што яна, аднак, зра-

дзяльнікі, сувэрэні, і між сабой ры-

валізуючы дзяржаваў, будзе мень гэта

прынамсі той вынік, што адхіліце на-

пасыледак непераноснае загражэнне,

якое творыць падпрадкаўнаны ўсей ся-

рдній Эўразіі аднаму зачпнаму палі-

тычнаму апарату».

